

Asia: VN/30248/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vankeuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit esityksestä

Esitettyjen muutosten johdosta hallinto-oikeuteen ohjautuvien valitusasioiden määrän kasvua on vaikea etukäteen arvioida.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että vankien muutoksenhakuasiat ohjautuvat oikaisumenettelyn kautta Helsingin hallinto-oikeuden käsiteltäväksi ja ne on lain mukaan käsiteltävä kiireellisinä. Vankiasioissa oikeussuojan tarve korostuu ja oikeusturvan tosiasiallinen toteutuminen edellyttää valitusasioiden erityisen nopeaa käsittelyä.

Hallinto-oikeuteen ohjautuu muun ohella muutoksenhaut varmuusosastolle sijoittamista ja sijoittamisen jatkamista koskevista päätöksistä. Vaikka näiden valitusasioiden määrä on toistaiseksi ollut vähäinen, vaativat ne viimeaikaisten havaintojen perusteella yhä suurempaa työpanosta, koska asiakirjoihin sisältyy yhä useammin asianosaiselta salassa pidettäviä perusteluita, mikä tuo asian käsittelyyn hallinto-oikeudessa omat erityispiirteensä ja on myös jonkin verran lisännyt asiakirjajulkisuutta koskevien valitusasioiden määrää. Vankeja koskevat muutoksenhakuasiat on lähtökohtaisesti mahdollista ratkaista yhden tuomarin kokoonpanossa mutta yhä useammin ne päädytään ratkaisemaan kolmen tuomarin kokoonpanossa, mikä on myös asiakirjajulkisuusasioissa lain edellyttämä kokoonpano.

Hallinto-oikeus pitää todennäköisenä, että luonteensa vuoksi tehostetun valvonnan osastolle sijoittamista koskevat valitusasiat tulevat olemaan ainakin osin työläitä ja voivat myös johtaa asiakirjajulkisuutta koskevien valitusasioiden lisääntymiseen.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että jo vähäinenkin valitusmäärän lisääntyminen vaikuttaa muutoinkin rajallisten resurssien kohdentamiseen. Valitusmäärien vaikutusta hallinto-oikeuden lainkäyttötoimintaan tulee seurata lainmuutosten voimaantulon jälkeen.

Helsingin hallinto-oikeudella ei ole lausuttavaa muista muutosehdotuksista.

Yleiset kommentit esityksen tavoitteista

-

Toiminta vakavissa yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa / vankiloiden toiminta

-

Toiminta vakavissa yhteiskunnallisissa häiriötilanteissa / yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpano

-

Vankiloita koskeva sääntely, esim. vankilan alueen määrittely

-

Vankilan osastoja koskeva sääntely / tehostetun valvonnan osastot

-

Vankilan osastoja koskeva sääntely / sopimusosastot

-

Lakia alemmat säädökset ja määräykset

-

Rikosseuraamuslaitoksen valvontatoimivaltuudet

-

Rahan ja muiden maksuvälineiden käyttö vankilassa

-

Vankilasta vapautuvan vangin kuljettaminen tahdosta riippumattomaan hoitoon

-

Vangeille myönnettävät poistumisluvat

-

Hoitoon pääsystä ajankohdasta ilmoittaminen

-

Sijoittaminen vankilan ulkopuoliseen laitokseen / aikuiset vangit

-

Sijoittaminen vankilan ulkopuoliseen laitokseen / alle 18-vuotiaat vangit

-

Muut mahdolliset huomiot esitysluonnoksesta

-

Pitkäranta Ann-Mari
Helsingin hallinto-oikeus

Hakkarainen Taina
Helsingin hallinto-oikeus - HKIHAO/427/2026